

Эсэгэ ороноо, эхэ нютагаа эб хамта мандуулая!

БУРЯАД

Бүгэдэ арадай сонин

ҮНЭН

1921 оной декабриин 21-нээ гарана

2003
май
14
Среда
№71
(20733)

Нажарай эхин
улаагшан
могой
харын
шэнын
13
гарагай
4

Засагай
дээдын
зургаануудта

ТУСХАЙ
ДУГААР

БУРЯАДАЙ ПРАВИТЕЛЬСТВО:

ҮДЭР ҮДЭРЭЙ АЖАЛ ХЭРЭГҮҮД

(2003 оной апрелиин 28-наа майн 9 хүрэтэрхи хүдэлмэриин гүнгүүг)

Буряад Республикын Президент-Правительствын Түрүүлэгшэ Л.В.Потапов апрелиин 28-да болон майн 5-да Правительствын гшүүдтэй, гүйсэдхэх засагай зургаануудай хүтэлбэрлэгшэдтэй түсэблэлгын зүблөөнүүдэ хэбэ. Буряад ороной зоной ажаһуудалда хабаатай гол шухала асуудалнуудыг тэдэн дээрэ зүбшэн хэлсэһэн байгаа. Олохон асуудалнууд социальнo-экономическа зорилгонуудта хабаатай байба. Аэропортын комплекс апрелиин 28-да томо эхэ болон дунда жинрэй предприятинуудай холын хараата түсэбүүдтэ оруулагдаа. Правительствын Түрүүлэгшын орлогшо Л.Д.Турбянов «Хүдөө нюотага бага хэмжээнэй олзын хэрэг эрхиллэгч хүгжөөх программаны проект тушаа хүдэлмэриин бүлэгтэй суглаа эмхидхэн тухайдаа хөөрбэ. Галуута нуурай шахтын болон Холбоолжоной нүүрһэнэй уурхайн хүдэлмэрилгшэдтэй хуудал байдалай эрилтэ хэрэглэмжэнүүдтэ номологдоһон мүнгэ зөөриин амараар гаргашалагдаһы шалгахаар шидхдэгдэ. ЖКХ-гай урьһаламжын үри шэри, электрын элшэ хүсэнтэй тогтомол сэн, Улаан-Үдэ хотын гэр байрын-коммунальна ажахын проект гэхэ мэтэ амин шухала асуудалнууд зүблөөнэй зүбшэхэ зүйлдэ оруулагдаһан байгаа.

Майн 5-да болоһон түсэблэлгын зүблөөн дээрэ манай республикын хүдөө нюотагуудта түймэрэй хүжэржэ байһан тухай асуудалда, ойн түймэр сарагшадынь оньһон техникээр, хэлхээ холбоһоной хэрэгсэлнүүдээр хангалтада онсо анхарал хандуулагдаа. Ой соогуур хорото зорилгоор түймэр табиха ушар үзэгдэнэ, эдэниин барижа, шанга хэмжээнүүдэ абаха хэрэгтэй гэжэ тэмдэглэгдэ. Буряад Республикын Президент майн 7-до республикынгаа улад зондо хандахадаа, ой соо хүжэрһэн түймэр туйлай эхэ аюул тохёолдуула, гарза хохидол шаруулаа гэжэ тэрэ мэдүүлбэ. Зарим аймагуудта онсо байдал соносхогдоо. Тээд республикын бүхы арад түмэнэй хабаадсалсаагүй наань, хүлэсгдэн үр дүнгүүд туйлагдахагүй байна гэжэ Л.В.Потапов онсолон зааба.

Баргажанай аймагта хоёр бага ГЭС бариха, Кабанскын болон Мухар-Шэбэрэй аймагуудта агрофирмэнүүдэ бүридүүлхэ, промышленна предприятинуудыг хамжуулаха тухай асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэнэ байгаа.

Урда тээнэ үзэгдөөгүй вирусээр хүжэрөөгддэг уушанай хадхалаа үбшэнһөө нэрғылхэ тухай асуудалда зүблөөн дээрэ эхэ анхарал хандуулагдаа.

Нийтын гурим журам сахиха талаар хайн дуранай арадай дружинануудыг байгуулаха талаар Улаан-Үдын, Хяагтын дүй дүришлые согсолхоор шидхдэгдэ.

Апрелиин 29-дэ республикын толгойлогшо Россин Федерациин арадай уран зурааша Д-Н.Д.Дугаровай дурасхаалай самбар нээлгэдэ зориулагдаһан ёһололдо хабаадаба. Майн 5-да Л.В.Потапов хубин

асуудалнуудар эрхэтэдтэй заншалта уулзалга хэбэ.

Илалтын үдэрэй урда тээ, майн 6-да, Л.В.Потапов Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай ветерануудтай республикын госпитальдо уулзаа, майн 7-до дайнай ветеранууд болон эрэмдэг хүнүүдтэ «Ока» түхэлэй автомобильнуудай түлхюурнуудыг баярай оршон байдалда барюулаа, «Россин алтан зурхэн» гэжэ ябуулгада, республикын Геронтологин түбнээлгэдэ хабаадаа.

Пайндэрэй урда дээр, майн 8-да, Л.В.Потапов нюотагай агаарай замуудыг, «Амта» гэжэ ЗАО-е, «Бурятмясопром» гэжэ ОАО-е, «Улаан-Үдын шубуунай фабрика» гэжэ ОАО-е хүгжөөлгын хараа түсэбүүдэ хаража үзэхэ талаар зүблөө хэбэ. Леонид Васильевич Комсомолой талмай дээрэ Буряад ороной наһа бараһан сэрэгшэдтэ болхоогдоһон хүшөөгэй дэргэдэ венот табихан, Илалтын үдэртэ зориулагдажа, оперо болон баледэй театр соо болоһон баярай суглаанда хабаадаба.

Буряад Республикын Правительствын Түрүүлэгшын Нэгдэхэ орлогшо В.О.Гейдебрехт апрелиин 28-да мүнгэн хангай журамые бэхийүүлхэ, томо эхэ предприятинуудыг хүгжөөхэ ба шэнэдхэн хубилгаха талаар комиссин суглаанда хабаадаһан байгаа. «Бурятэнерго» гэжэ ОАО-гой, Улаан-Үдэ хотын министерствэнүүдтэй хүтэлбэрлэгшэдтэй республикын эд хэрэглэгшэдтэй үри шэри түлэгыг хойшолоулаха тухай» А.Б.Чубайсай бэшэгыг зүбшэн хэлсэхэ талаар зүблөөн энэ үдэр үнгэргэгдэбэ. Майн 5-да Правительствын Түрүүлэгшын Нэгдэхэ орлогшо эблэрүүлгын судьянарай ажал ябуулгыг хангаха, республикын Президентын албанай хэрэгээр ябалгын дүнгүүдээр Бшүүрэй аймагта туһаламжа үзүүлхэ, «Республикын аймагуудта, районуудта ЖКХ-гай ажал хэрэгүүдтэй олоо оршонууд болон гаршануудыг баталха тухай» захиралтын түлэб тушаа арсалдануудыг болуулха асуудалыг хаража үзэбэ.

Майн 6-да В.О.Гейдебрехт министрствэнүүд болон албан зургаануудай хүтэлбэрлэгшэдтэй хабаадалгатай гаармүнгэ номололгын проектүүдээр конкурсын комиссин суглаа зарлаба. «2003-2004 онуудай дулаасуулгын хаһада дулаанай элшэ хүсөөр хангалгын объектуудыг, гэр байрын-коммунальна ажахынуудыг саг соогоо бэлдэхэ ба хангаха тухай» захиралтын түлэб тушаа арсалдануудыг болуулха талаар суглаан энэ үдэр үнгэргэгдэнэ байгаа.

Майн 7-до Владимир Оттович «Бурятэнерго» гэжэ ОАО-гой, «Урда электрын сетнүүдтэй», Сэлэнгын аймагтай хүтэлбэрлэгшэдтэй уулзажа, Гусинозерск хотын үри шэриин ямар байдалтай байһан тухай асуудалыг зүбшэн хэлсэбэ. Сэлэнгын аймагта зориулагдаһан үшөө нэгэ зүблөөн энэ үдэр боложо, «Гусинозерск хото болон Галуута-Нуур нууриини эсбэр унаар хангаха тухай» Буряад

Республикын Правительствын Тогтоол бэлдүүлхэ тухай асуудал хаража үзэбэ.

Россин Федерациин Президентын дэргэдэхэ Буряад Республикын Правительствын Түрүүлэгшын орлогшо Б.Г.Бальжировай хүтэлбэрлэдэг Бурин эрхэтэ түлөөлэлгэтэ эмхи Федерациин Советтэ Россин Федерациин Правительствата, Россин Федерациин Экономическа хүгжэлтын министрствэдэ хүдэлмэри ябуулжа, Байгалай оршон тойрондо ажахыг федеральна бюджетэй мүнгэ зөөрээр эрхиллэгын онсо байдалнаа үндэһэтэй республикын нэхэлтэ түлбэриин бусааха асуудалыг хаража үзэһэн байгаа. Зүүн Сибирьтэ, КНР-тэ нефтин хоолой соргонуудыг татаха проектнуудыг хаража үзэхэ байна.

Социальна халбарине хүгжөөхэ талаар Буряад Республикын Правительствын Түрүүлэгшын орлогшо И.М.Егоровой хүтэлбэрлэдэг министрствэнүүд болон албан зургаануудта элдэб үйлэ хэрэгүүд болоһон, ажал хэрэгүүд бэлдүүлгэдэнэ байгаа. Эдэнэй олонхид Майн 1-нэй, Илалтын үдэртэй, Буряад Республикын 80 жэлэй ойн хайндэрнүүдтэ зориулагдаба. «Байгалай оршондо соёл болбосоролой үндэһөөр хурагшадые хурган хүмүүжүүлгэ» гэдэн уласхоорондын эрдэмэй-ажал ябуулгын хуралдаан үнгэргэгдэнэ байгаа. «Түүхын болон мүнөө үсын оршондо ород хэлэнэй балитературын хэшээлнүүдтэ хүмүүжүүлгын суртал хургаанууд» гэдэн темээр үнгэргэгдэнэ хуралдаан дээрэ мэргэжэлтэд ханамжануудта хубаалдаба. Элүүрые хамгаалгын министрствын хүдэлмэрилгшэд «Элүүр энхэ байдал: нэрғылэмжэ, нэбтэрүүлгэ, ажабайдалай гол ёһон» гэдэн темээр хэмжээ ябуулга эмхидхэн байгаа.

Залуушуулай хэрэгүүдтэй, аяншалгын, физическэ культура болон спортын талаар гүрэнэй хороон «Буряад үнэн» болон «Правда Бурятин» сонинуудай шангуудта хуртэхын түлөө хүнгэн атлетикын заншалта 57-дохи урилдаан майн 2-то эмхидхэбэ. Советскэ Союзай Герой Б.В.Борсоевой дурасхаалда зориулагдаһан урилдаан мүн лэ үнгэргэгдэбэ.

Республикын 80 жэлэй ойдо зориулагдажа, Баунтын, Баргагатай, Мухар-Шэбэрэй аймагуудай Экономикын болон соёлой үдэрнүүд үнгэргэгдэбэ. Россин Федерациин арадай уран зурааша Д-Н.Д.Дугаровай 70 жэлэй ойдо зориулагдаһан хэмжээ ябуулганууд мүн лэ үргэнөөр эмхидхэгдэбэ. Советскэ Союзай Герой Г.А.Гармаевта зориулагдаһан хүшөөгэй Брест хотодо нээгдэлгын ёһололдо хабаадаһаа республикын Правительствын Түрүүлэгшын орлогшо түрүүтэй делегаци Белорусси ошобо.

Правительствын Түрүүлэгшын орлогшо - промышленностиин, үйлдбэрин хамнабарин ажахынуудай болон арга хэрэгсэлнүүдтэй министр В.В.Переляев зүблөө зарлажа, «Бурятэнерго» ОАО-

гой хүдэлмэри тухай асуудалыг зүбшэн хэлсэбэ. Забайкалин ашагта малтамал шанаржуулгын комбинадыг хүгжөөлгын хараа түсэбүүд мүн лэ хаража үзэгдөө.

Хуули ёһонуудай асуудалнуудай, оборонын болон захиргаануудай зургаануудтай харилсан ажаллалгын талаар Правительствын Түрүүлэгшын орлогшо О.В.Хышиктуйе Арадай Хуралыг бүридүүлхэ талаар республикын Конституцида хубилтануудыг оруулха, Буряад Республикын МВД-тэй гүрэнэй эмхи зургаанай зөөри тухай асуудалнуудар республикын Президенттэ болоһон зүблөөнүүдтэ хабаадаба.

Буряад Республикын Правительствын Түрүүлэгшын орлогшо Л.Д.Турбянов үнгэрһэн долоон хоногто хэдэн томо эхэ предприятиенуудар - «Бурятмясопром», «Амта» гэжэ ОАО-нуудта, Улаан-Үдын шубуунай фабрикада, Баргажанай - Адагай зааһанай комбинадта хүржэ, ажал хэрэгүүдтэйни танилсаһан байгаа.

Майн 5-да «Хүдөө нюотага бага хэмжээнэй олзын хэрэг эрхиллэгч хүгжөөхэ» тухай хүдэлмэриин бүлэгтэй суглаанда хабаадаба.

Буряад Республикын Правительствын Түрүүлэгшын орлогшо - барилгын архитектурын болон гэр байрын-коммунальна ажахын министр Н.И.Быков налог татабарин гурим бэхийүүлхэ талаар республикын Президентын дэргэдэхэ комиссин суглаанда хабаадаа. Тарбагатай аймагтай Экономикын болон соёлой үдэрнүүдэ нээлгэдэ байсаа.

Буряад Республикын Правительствын Түрүүлэгшын орлогшо - Зөөрин харилсаануудай гүрэнэй хорооной түрүүлэгшэ Е.М.Пальцев майн 5-да «Электромашина» ОАО-гой директорнүүдтэй соведтэй зүблөөндэ хабаадажа, кадрнуудай асуудалыг хаража үзэбэ. Панхаруугаһан тухай хэрэгүүдтэ Буряад Республикын түлөөлэгшэ тухай асуудал шидхэхын тула хүтэлбэрлэдэг албан зургаануудай ударидагшадтай Евгений Михайлович зүблөө зарлаһан байгаа.

Буряад Республикын Президентын болон Правительствын Захиргаанай хүтэлбэрлэгшэ И.Б.Дагбаев болон тэрэнэй ударидагш таһагууд болон хэлтэсүүд 2000-2002 онуудта Буряад Республикын хүн зоной элүүрые хамгаалха талаар тусхай зорилготой программануудай хэмжээ ябуулгануудай ямараар бэлдүүлэгдэһы шалгаба. Өөһэдынгөө үйлдбэрлэһэн продукцияар аймагайнгаа хүн зоние хангаха талаар хүдөө ажахы зургаануудай, хубин хамнабарин ажахынуудай ажал ябуулга тухай республикын Президентын болон Правительствын хуули ёһоной саарна дансануудыг гүйсэдхэн бэлдүүлхэ талаар Баунтын аймагтай захиргаанай хүдэлмэри тухай мэдээсэлые республикын Президентын Хиналтын хүтэлбэри шалгаһан байгаа.

Буряад Республикын Правительствын хэблэлэй албан.

Буряад
Республикын
Президентын
Зарлигууд

Буряад
Республикын
Президентын

зарим зарлигууд
хүсэээ буураа гэжэ
мэдэхэ тухай

Буряад Республикын Президентын зарим зарлигуудай федеральна хуулитай зохиладуулагдаһан таяа дашарамдуулан, ингэжэ тогтооноб:

1. Хүсэээ буураа гэжэ мэдэрхэ:
1.1. «Буряад Республикада гүрэнэй-һүмын харилсаануудай гол бодол тухай» Буряад Республикын Президентын 1996 оной майн 21-нэй 183-дохи дугаарай Зарлиг.

1.2. «Буряад Республикын дэбисхэр дээрэ эрхэтэдэ хүнгэлэлтэнүүдыг олголыг гуримшуулаха тухай» Буряад Республикын Президентын 1998 оной сентябриин 8-най 172-дохи дугаарай Зарлиг.

1.3. «Ойн баярай нара үдэрнүүд тухай Буряад Республикын Президентын 1998 оной декабриин 17-ной 260-дохи дугаарай Зарлиг.

1.4. «Ойн баярай нара үдэрнүүдыг хайндэрлэхэ тухай» Буряад Республикын Президентын 2002 оной мартын 4-нэй 42-дохи дугаарай Зарлиг.

2. Тус Зарлиг тусхайтаар толилогдоһон үдэрһөө хүсэндөө орлохо.

Буряад Республикын
Президент А.В.ПОТАПОВ.
Улаан-Үдэ хото,
Правительствын байшан.
2003 оной апрелиин 29.
№ 119.

А.И.Гармановта
«Буряад Республикын
габьяата барилгашан»
гэдэн хүндэтэ нэрэ
олгохо тухай

Барилгын талаар олон жэлдэ үнэн шударгыгаар ажаллаһанайнь түлөө Баргажанай аймагтай захиргаанай архитектура болон барилгын таһагыг даагша ГАРМАНОВ Александр Иннокентьевичтэ «Буряад Республикын габьяата барилгашан» гэдэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо.

Буряад Республикын
Президент А.В.ПОТАПОВ.
Улаан-Үдэ хото,
Правительствын байшан.
2003 оной апрелиин 16.
№ 115.

Е.Г.Горяевада «Буряад
Республикын габьяата
экономист» гэдэн
хүндэтэ нэрэ зэргэ
олгохо тухай

Гүйсэдхэхэ засагай зургаануудта олон жэлдэ аша үрэ эхэтэйгээр ажаллаһанайнь түлөө Буряад Республикын Президентын болон Правительствын Захиргаанай Гүрэнэй албанай, кадрнуудай политикын ба нюотагай өөһэдын хүтэлбэритэй хүдэлмэри ябуулгын талаар хорооной таһагай дарга ГОРЯЕВА Евгения Галактионовнада «Буряад Республикын габьяата экономист» гэдэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо.

Буряад Республикын
Президент А.В.ПОТАПОВ.
Улаан-Үдэ хото,
Правительствын байшан.
2003 оной апрелиин 21.
№ 116.

Россин Федерациин Правительствын Тогтоол

2003 оной апрелиин 17

№ 146

Газарай участогай хаана байлгыг хунган шэлэлгыг баталха тухай

Буряад Республикын Правительствын 1997 оной июниин 25-най 232-дохи дугаарай Тогтоолоор республикын Буддын шажантанай «Мамба» дасанай

хүтэлбэридэ үгтгэнэн газарай участогай хуулин гуримаар тогтоогдоһон эрхээр бүридхэлдэ абтаагүй, бодото дээрэ (газар дайдада) газарай участогай хилэнүүдтэй тогтоогдоогүй байһангай дашарамдуулан, Россин Федерациин Газарай кодексын 31-дэхи статьягай 6-дахи пункттай зохидуулан, Буряад Республикын Правительство ингэжэ тогтооно:

1. Прибайкалин аймагта аяншалгын комплекс барихын тула саашадаа «ТурАвиаТранс» гэжэ ООО-до дамжуулхынь тула газарай

участогай хаана байлгыг хунган шэлэлгын ябуулгыг (материалнууд) баталха.

2. Прибайкалин аймагта аяншалгын комплекс барихын тула проект зохёолгын бэдэрэлгын хүдэлмэри ябуулхынь «ТурАвиаТранс» ООО-до (Е.В.Тихолаз) зүбшөөхэ.

3. Буряад Республикын Правительствын 1997 оной июниин 25-най 232-дохи дугаарай Тогтоолой хабсаргалгын 2-дохи пункт хүсэээ буураа гэжэ мэдэрхэ.

Буряад Республикын Президент-
Правительствын Түрүүлэгшэ А.В.ПОТАПОВ.

Буряад Республикын Арадай Хуралай 2003 оной майн 12-һоо 16 болотор түсэблэһэн хэмжээ ябуулганууд

I. АРАДАЙ ХУРАЛАЙ СОВЕДЭЙ СУГЛААН

1. Арадай Хуралай ээлжээтэ долоодохи сессийн зүблэхэ зүйлүүдэй түлэб тухай
2. «Физическэ культура болон спорт тухай» Буряад Республикын Хуули бэелүүлгын ябаса тухай
3. Арадай Хуралай Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха тухай - 15.05, 10.00, Бага танхим.

II. ТҮСЭБЛЭЛГЫН ЗҮБЛӨӨН

Арадай Хуралай Түрүүлэгшэ А.Г.Лубсанов

1. Арадай Хуралай 2003 оной майн 5-8-да бэелүүлэһэн хэмжээ ябуулганууд тухай эмхидхэлэй таһагай мэдээсэл
2. Арадай Хуралай хиналтын саарһа дансанууды гүйсэдхэн бэелүүлгын байдал тухай эмхидхэлэй таһагай мэдээсэл
3. Арадай Хуралай үнгэрһэн долоон хоногто бэелүүлэһэн ажал ябуулга тухай республикын хэблэлэй шэнжэлэл тухай хэблэлэй түбэй мэдээсэл
4. Албанай хэрэгээр Москва ошожо ерэлгын дүнгүүд, Федерацийн Соведай Федеральна Суглаанай Гүрэнэй Дүүмын парламентын зүбшэлгэнүүдтэ, Гүрэнэй Дүүмын дэргэдэхи Ниитын залуушуулай палатын суглаанда, «Россин Федерацийн субъектнүүдэй байгаали хамгаалгын ажал ябуулгыг экономическа талаарнь хангалга» гэжэ хуралдаанда хабаадаһан тухай В.Г.Ирильдеевэй мэдээсэл
5. 2003 оной майн 12-һоо 16 болотор түсэблэһэн хэмжээ ябуулганууд тухай
6. Арадай Хуралай долоодохи сессийн үзэмжэдэ табигдаха асуудалнууд тухай
7. Арадай Хуралай долоодохи сессидэ бэлэдхэл тухай
8. Элдэб асуудалнууд - 12.05, 8.30, каб. 327.

III. ХОРООНУДАЙ СУГЛААНУУД

Бюджетэй талаар хороон Түрүүлэгшэнь Ц.Э.Доржиев

1. «Налогуд болон татабаринууд тухай Россин Федерацийн Хуулар Россин Федерацийн субъектнүүдэй мэдээдэ олгогдоһон Буряад Республикадахи налог татабарини гуримшуулгын зарим асуудалнууд тухай» Буряад Республикын Хуулида нэмэлтэнүүды оруулха тухай» Буряад Республикын хуулин түлэб тухай
2. «Буряад Республикын Конституцийн 80-дахи статьяда хубилалтанууды оруулха тухай» Буряад Республикын хуулин түлэб тухай
3. «Буряад Республикын Арадай Хурал тухай» Буряад Республикын Хуулин 4-дхи статьяда хубилалтанууд болон нэмэлтэнүүды оруулха тухай» Буряад Республикын хуулин түлэб тухай
4. «Буряад Республикадахи эблэрэлгын судьянар тухай» Буряад Республикын Хуулида хубилалтанууды оруулха тухай» Буряад Республикын хуулин түлэб тухай
5. «Буряад Республикада ниитын гурим сахилгада эрхэтэды хабаадуулха тухай» Буряад Республикын Хуулида хубилалтанууды оруулха тухай» Буряад Республикын хуулин түлэб тухай
6. «Буряад Республикын Правительство тухай» Буряад Республикын Хуулида хубилалтанууд болон нэмэлтэнүүды оруулха тухай» Буряад Республикын хуулин түлэб тухай
7. «Буряад Республикын Арадай Хуралай депутатууды хунгалта тухай» Буряад Республикын хуулин түлэб тухай
8. «Буряад Республикын онсо анхарал хандуулагдаха асуудалнууды республикын дэмжэлгын үндэһэ нууринууд тухай» Буряад Республикын хуулин түлэб тухай
9. «Буряад Республикада автомобильна болон хотын электрын пассажирска транспорт тухай» Буряад Республикын Хуулида хубилалтанууд болон нэмэлтэнүүды оруулха тухай» Буряад Республикын хуулин түлэб тухай
10. «Федеральна гэр байрын политикын эшэ үндэһэн тухай» Россин Федерацийн Хуулида хубилалтанууд болон нэмэлтэнүүды оруулха тухай» федеральна хуулин түлэбэй 2003 оной мартын 21-дэ хоёрдохи уншалгаар Гүрэнэй Дүүмын пленарна суглаан дээрэ абтаһан асуудалаар Волгоградска областной Дүүмын депутатуудай Россин Федерацийн Президент В.В.Путинда, Россин Федерацийн Правительствон Түрүүлэгшэ М.М.Касьяновта, Россин Федерацийн Федеральна Суглаанай Гүрэнэй Дүүмэдэ хандалга тухай» Буряад Республикын Арадай Хуралай тогтоолой түлэб тухай
11. Бусад асуудалнууд - 13.05, 14.00, Бага танхим.

Газарай асуудалнуудай талаар хороон Түрүүлэгшэнь В.А.Павлов

1. «2003 оной республикын бюджет тухай» Буряад Республикын Хуулида хубилалтанууд болон нэмэлтэнүүды оруулха тухай» Буряад Республикын хуулин түлэб тухай
2. «2003 оной республикын бюджет тухай» Буряад Республикын Хуулида хубилалтанууд болон нэмэлтэнүүды оруулха тухай» - 16.05, 10.00, Бага танхим.
3. «2002 оной республикын бюджетэй гүйсэдхэл тухай» Буряад Республикын хуулин түлэб тухай
4. «Гүрэнэй гү, али муниципальна зөөридэ ородог газарай баштогууды эзэдтэнь худалдахадаа, тэдээн дээрэ байдаг байшангуудай, барилгануудай, түхээрэлгэнүүдэй байрладаг газарта сэнгүүды тогтоохо тухай» Буряад Республикын Хуулида хубилалтанууды оруулха тухай» Буряад Республикын хуулин түлэб тухай
5. «Буряад Республикын Конституцийн 80-дахи статьяда хубилалтанууды оруулха тухай» Буряад Республикын хуулин түлэб тухай
6. «Буряад Республикын Арадай Хурал тухай» Буряад Республикын Хуулин 4-дхи статьяда хубилалтанууд болон нэмэлтэнүүды оруулха тухай» Буряад Республикын хуулин түлэб тухай
7. «Буряад Республикын Арадай Хуралай депутатуудай хунгалта тухай» Буряад Республикын хуулин түлэб тухай

8. «Буряад Республикын Гүрэнэй бюджетдээ гадуурхи жасанууд тухай» Буряад Республикын хуулин түлэб тухай
9. «Буряад Республикын хунгуулин комиссийн гэшүүды томилхо тухай» Буряад Республикын тогтоолой түлэб тухай - 16.05, 10.00, Бага танхим.

IV. ХҮДЭЛМЭРИН ЗҮБЛӨӨНҮҮД

Арадай Хуралай Хэрэгүүды эрхилэгшын уялганууды гүйсэдхэгшэ-Аппарадай хүтэлбэрлэгшэ В.Б.Эрдынеев

1. Арадай Хуралай 2003 оной майн 12-һоо 16 болотор түсэблэһэн хэмжээ ябуулганууд тухай
2. Арадай Хуралай хиналтын саарһа дансанууды гүйсэдхэн бэелүүлгын ябаса тухай
3. Элдэб асуудалнууд - 12.05, 14.00, Бага танхим.

Уласхоорондын ба мого нютагууд хоорондын харилсаануудай хороон Түрүүлэгшэнь Ф.П.Ботоева

1. «Соёл тухай» Буряад Республикын Хуули бэелүүлгын ябаса тухай» парламентын уншалгануудта бэлэдхэ хүдэлмэрийн бүлэгэй зүблөөн - 15.05, 14.00, каб. 233.
2. «Россин Федерацийн дэбисхэр дээрэ «Россин Федерацийн Хойто зүгэй, Сибириин болон Алас-Дурна зүгэй үсөөн тоото үндэһэн арадуудай элдэжэ байдаг заншалта газар нютагууд тухай» Федеральна Хуули бэелүүлгын ябаса тухай» «Дүхэриг-шэрээ» үнгэргэлгэдэ бэлэдхэ тухай - 16.05, 14.00, каб. 233.
3. Буряад Республикын Арадай Хуралай дэргэдэхи Залуушуулай палата тухай дүрмэй түлэб тухай - 13.05, 14.00, каб. 233.
4. Агын Бурядадай автономито тойрогой, Буряад Республикын болон Усть-Ордын Бурядадай автономито тойрогой Парламентнуудай эблэлэй Буряад Республикаһаа хүдэлмэрийн бүлэгэй суглаан - 14.05, 14.00, каб. 233.

Социальна политикын талаар хороон Түрүүлэгшэнь С.Г.Мезенин

1. «Буряад Республикада архидалга болон хара тамхи таталгын байдал ба тэдээнһээ нэргылхэ талаар хэмжээнүүд тухай» «Дүхэриг-шэрээгэй» дурадхалнууды Арадай Хуралай Соведай суглаан дээрэ хаража үзэлгэдэ бэлэдхэ тухай
2. «Россин Федерацийн субъектнүүдэй мэдээдэ налог татабаринууд тухай Россин Федерацийн Хуулар олгогдоһон Буряад Республикада налог татабарини гуримшуулгын зарим асуудалнууд тухай» Буряад Республикын Хуулида нэмэлтэнүүды оруулха тухай» Буряад Республикын хуулин түлэб тухай - 12.05, 11.00, каб. 218.
3. Арадай Хуралай түрүүшын уншалгаар абтаһан «Наһаа гүйсөөгүй эрхэтэдэ ажалай газар олгохо тухай» Буряад Республикын хуулин түлэб тухай - 14.05, 11.00, каб. 218.
4. «Буряад Республикада гүрэнэй бэшэ пенсээр хангалга тухай» Буряад Республикын Хуулида хубилалтанууд болон нэмэлтэнүүды оруулха тухай» Буряад Республикын хуулин түлэб тухай - 12.05, 14.00, каб. 218.

Экономическа политикын талаар хороон Түрүүлэгшэнь В.Г.Ирильдеев

1. «Буряад Республикада автомобильна болон хотын электрын пассажирска транспорт тухай» Буряад Республикын хуулин түлэб тухай - 13.05, 11.00, каб. 211.
2. Буряад Республикада холшорто элдэб аралжаа наада эрхилэгэ тухай - 13.05, 14.00, каб. 211.

V. АРАДАЙ ХУРАЛАЙ НЮТАГАЙ ӨӨНЭДЫН ХҮТЭЛБЭРИН ТҮЛӨӨЛЭЛГЭТЭ ЗУРГААНУУДАЙ ХАРИЛСАН АЖАЛЛАЛГА

Арадай Хуралай депутат А.Н.Маслов Загарайн аймагай Дабаата нютагайхидай суглаанда хабаадаха - 14.05, 10.00.

VI. РЕСПУБЛИКЫН ХЭМЖЭЭ ЯБУУЛГАНУУД

1. Арадай Хуралай депутатууд республикын Правительствоын Президиумэй суглаанда хабаадаха - 13.05, 10.00, Правительствоын Суглаануудай танхим.
2. «Соёл тухай» Буряад Республикын Хуули бэелүүлгын ябаса тухай» хүдэлмэрийн зүблөөндэ Арадай Хуралай депутатууд хабаадаха - 14.05, Ивалга нуурин.

VII. АРАДАЙ ХУРАЛАЙ АЖАЛ ЯБУУЛГЫЕ СМИ-дэ ХАРУУЛАЛГА

1. Арадай Хуралай Түрүүлэгшэ А.Г.Лубсанов «Правда Бурятии» сониндо интервью үгэхэ - 14.05 хүрэтэр.
2. Арадай Хуралай хороонуудай суглаанууды харуулалга - 16.05 хүрэтэр.
3. Арадай Хуралай Тогтоолнууды «Бурятия», «Буряад үнэн» сонинуудта томилолго - 16.05 хүрэтэр.

VIII. ЭРХЭТЭДТЭЙ УУЛЗАЛГА

1. Калашников И.И. - Арадай Хуралай Түрүүлэгшын орлогшо - 12.05, 14.00-17.00, каб. 326.
2. Доржиев Ц.Э. - Бюджетэй талаар хорооной түрүүлэгшэ - 13.05, 14.00-17.00, каб. 235.
3. Ирильдеев В.Г. - Экономическа политикын талаар хорооной түрүүлэгшэ - 14.05, 14.00-17.00, каб. 211.
4. Ботоева Ф.П. - Уласхоорондын ба мого нютагууд хоорондын харилсаануудай талаар хорооной түрүүлэгшэ - 15.05, 14.00-17.00, каб. 233.

IX. КОМАНДИРОВКОНУУД

1. Скосьская А.С. - Екатеринбург хото, Россин Экономическа VIII хуралдаан - 14-19.05.
2. Наханцаков Д.Д. - Ахын аймаг - 8-12.05.

Буряад Республикын Арадай Хуралай Соведэй Тогтоолнууд

В.Ц.Дашиев,
Н.М.Метешова,
С.Н.Чагдурова
гэгшэдые

Буряад Республикын Арадай Хуралай Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха тухай

Буряад Республикын Арадай Хуралай Совет нигэжэ тогтооно:
Ургажа ябаа залуу үетэниие нурган хүмүүжүүлгэдэ амжалтанууды туйлаһанайнь түлөө, Сэлэнгын аймагай «26-дахи мэргэжэлтэ училищи» гэжэ мэргэжэлэй эхин нуралсалай гүрэнэй нуралсалай эмхи зургаанай байгуулагдаһаар 70 жэлэй ойтой дашарамдуулан, Буряад Республикын Арадай Хуралай Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха:

ДАШИЕВ Владимир Цыденовиче - директор;
МЕТЕШОВА Наталья Михайловна - директорэй орлогшо;
ЧАГДУРОВА Софья Нагмитовна - үйлэдбэриие эрхилэгшэ.

Буряад Республикын
Арадай Хуралай
Түрүүлэгшэ А.Г.ЛУБСАНОВ.

Улаан-Үдэ хото.
2003 оной майн 5.
№ 224-III

Буряад Республикын Арадай Хуралай Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха тухай

Буряад Республикын Арадай Хуралай Совет нигэжэ тогтооно:
Беларусь болон Россин гүрэнүүдэй хоорондохи холбоо барисаае бэхижүүлэһэнэй, соёл болбосоролы хүгжөөһэнэй түлөө, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда туйлагдаһан Илалтын 58 жэлэй ойтой дашарамдуулан, Буряад Республикын Арадай Хуралай Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха:

КОНДАК Алла Петровна - Брест хотын гүйсэдхэхэ комитедэй хүшөөнүүды хамгаалха талаар гол мэргэжэлтэ;
ХИЛЮТИЧ Сергей Петровиче - Ф.Дзержинскийн нэрэмжэтэ Улаан тутта хилын харуулай бүлэгэй командир, полковник;

ГОРБАТЕНКО Василий Петровиче - Ф.Дзержинскийн нэрэмжэтэ Улаан тутта хилын харуулай бүлэгэй даргын орлогшо, полковник;
ПАВЛЮЧУК Алексей Алексеевиче - скульптор, Беларусийн Уран зураашадай холбоон;

ЛЕМШЕВСКИЙ Леонид Анатольевиче - СОП-ой Брестын можын түлөөлэгшэ эмхин түрүүлэгшэ, депутатуудай Брестын областной Соведай түрүүлэгшэ.

Буряад Республикын
Арадай Хуралай
Түрүүлэгшэ А.Г.ЛУБСАНОВ.

Улаан-Үдэ хото.
2003 оной майн 5.
№ 225-III

Буряад Республикын Правительствын Захиралтанууд

2003 оной мартын 21 № 253-р

2002 ондо Северобайкальск хотын нютагай өөһэдэн хүтэлбэрийн захиргаан 2002-2004 онуудта Северобайкальск хотын социально-экономическа хүгжэлтын программы бэлдүүлхэ талаар шууд сэхэ хүдэлмэри ябуулхан байгаа.

2002 ондо промышленна продукция үйлдбэрлгын нийтэ хэмжээн 144,5 миллион түхэригтэ хүрэн гэхэ гү, али программаар хараалагдаһан даабари 9,8 процентээр дээшлүүлэгдэһэн байха юм. 2002 ондо рознично худалдаа наймаанай хэмжээн 751,3 миллион түхэригтэ хүрөө гэхэ гү, али программаар хараалагдаһанһаа 2 процентээр ехэдхэгдээ, 2001 оной энэ үеынхиһөө 12,8 процентээр дээшлүүлэгдээ. Нийтын эдэе хоолой, түлбэритэй хангалануудые бэлдүүлхэ талаар үрэ дүүнгүүд дүүргэгдээ. Ашаа зөөлгэ урда жэлэйхиһээ 1 процентээр, хүнүүдые зөөлгэ 10 процентээр үргэдхэгдөө. 2002 оной май һараһаа Северобайкальск-Москва гэхэн замаар поезднууд саг үргэлжэ ябадаг болонхой. Барилгын эмхинүүд, ВСЖД-гэй Северобайкальскын филиал хадаа энэ хотые байгуулгын гол предпрятинууд болоно.

2002 ондо 4695 дүрбэлжэн метр талмайтай байрын гэрнүүд, тэрэ тоодо 3979 дүрбэлжэн метр талмайтай үмсын гэрнүүд баригдаа. Энэнь, программаар хараалагдаһанда орхоодо, 16,5 процентээр, нёдондо жэлэй энэ үеынхиһөө 20 процентээр үлүү ехэ байна. 2002 ондо мүнөөнэй аргаар уһыень арюудхан сээрлэдэг бассейн ашагалгада оруулагдаа, «Байкалбанкын» Северобайкальскын филиалай шэнэ байшангай, «Золотой петушок», «Вист» гэжэ магазинуудай, ГОВД-гэй байшангай, 1266 хүнэй хууригтай хургуулийн барилга үргэлжлөөр.

Бүридхэлдэ абтаһан хүдэлмэригшүүдэй хэмжээн хороо. Нютагай бюджетые найжаруулаха талаар бүтэмжтэй үрэ дүнгүүд туйлагдаа, тэрэнэй олзо оршын хубинь 14,4 процентээр дээшлүүлэгдээ. 2003 оной январин 1-нэй байдлаар бюджетнэ болон коммунальна халбарин хүдэлмэрилэгшэдэй салин хүлхэнэй талаар үржлаламжын үри шэри үгы. Бюджетнэ гадуурхи жасануудта болзорһоо хойшолуулагдаһан үри шэри 1,1 миллион түхэригөөр хороогдоо. Зоной хуудал байдал найжаржа байна. Нэгэ хүнэй хүртэсэдэ абажа харабал, зоной мүнгэн олзо оршонууд нёдондо жэлэй энэ үеынхитэй сасуулахада, 37 процентээр ургажа, 5310 түхэригтэ хүрэнэ байна.

Гэхтэй хамта 2002 ондо Северобайкальск хотын социально-экономическа хүг-

жэлтын программын зарим зүйлнүүд дүүргэгдээгүй, тэрэ тоодо үри шэритэй предпрятинууд олошороо, эдэе хоолой промышленностиин продукция үйлдбэрлгын хэмжээн, гол капиталда мүнгэ номолонгуудай хэмжээн доошолоо.

2002-2004 онуудта Северобайкальск хотын социально-экономическа хүгжэлтын программа ашаг үрэтэйгөөр бэлдүүлхэ зорилготойгоор:

1. 2002 ондо туйлагдаһан һайн үрэ дүнгүүдэй ашаар 2003-2004 онуудта Северобайкальск хотын социально-экономическа хүгжэлтын программа болон муниципална захил бэлдүүлхэ хангахыень Северобайкальск хотын захиргаанда (В.А.Бодров) дурадхаха.

2. 2004 ондо Северобайкальск хотын 1266 хүнэй хууригтай хургуули барилгада «Россин үхибүүд» гэхэн Федеральна тусхай зорилготой программаар мүнгэ номололго хэргээхэ тухай асуудал шийдэхыень Буряад Республикын Экономическа хүгжэлтын болон гададын харилсаа холбооной министрствэдэ (Т.Г.Думнова) даалгаха.

3. Северобайкальск хотын нютагай өөһэдэн хүтэлбэрийн захиргаантай (В.А.Бодров) хамта Буряад Республикын Барилгын, архитектурын болон гэр байрын-коммунальна ажахын министрствэдэ (Н.И.Быков) даалгаха:

- Буряад Республикын Правительствын 2003 оной январин 9-нэй 9-дэхи дугаарай Тогтоолоор баталагдаһан «2002-2010 онуудта Буряад Республикын гэр байрын-коммунальна комплексые шэнэдхэн хубилгаха ба найжаруулаха тухай» республикын программаар хараалагдаһан хэмжээ ябуулгануудые Северобайкальск хотодо бэлдүүлхэ талаар гүйсэд дүүрэн хэмжээнүүдые абаха;

- хотын унаха туйлдаа хүрэнэ, усада орохо болоһон байрын гэрнүүдэй жасые задалжа халгаалгада мүнгэ номололгын хэмжээнүүдые үргэдхэхын тула нэмэлтэ хэмжээнүүдые абаха;

- республикын дэбисхэр дээрэ үйлдбэрийн болон үйлдбэридэ хабаагүй объектнүүдэй барилга дээрэ БМ-ай барилгын эмхинүүдые хабаадуулаха тухай асуудалые хаража үзэхэ.

4. Хойто-Муян тоннелин саг зуурын хууринуудта ажаһуушадые нүүлгэхын тула Северобайкальск хотын Полиграфистнуудай гудамжын 8/2 хаягаар байрын гэр барижа дүүргэхэ талаар ВСЖД-гэй хүтэлбэрийн болон «БМ-тоннельстрой» ОАО-гой хоорондохи хэлсээе бэлдүүлгын хойноһоо хинахыень Северобайкальск хотын нютагай өөһэдэн хүтэлбэрийн захиргаантай (В.А.Бодров) хамта Буряад Республикын Зөөрин харилсаануудай гүрэнэй хороондо (Е.М.Пальцев) даалгаха.

5. ВСЖД-гэй хүтэлбэрийн Северобайкальск хотын муниципална зөөридэ дамжуулан байрын гэрэй жаса харууһалгада

федеральна бюджетээр хараалагдаһан гаргашануудые 2004 ондо бусааха тухай асуудалые Северобайкальск хотын нютагай өөһэдэн хүтэлбэрийн захиргаантай хамта (В.А.Бодров) шийдэхыень Буряад Республикын Финансын министрствэдэ (А.Ю.Налетов), Буряад Республикын Барилгын, архитектурын болон гэр байрын-коммунальна ажахын министрствэдэ (Н.И.Быков) даалгаха.

6. Северобайкальск хотодо ГОВД-гэй байшан барилгада мүнгэ нэмэхэ номолхо арга боломжые хаража үзэхыень Буряад Республикын Дотоодын хэрэгүүдэй министрствэдэ (М.В.Цукрук) дурадхаха.

7. 2004 ондо «Долоон үбгэд» гэхэн санын харгы бариха талаар Буряад Республикын Правительствын 2002 оной октябрийн 23-най 287-дохи дугаарай Тогтоолоор баталагдаһан «Буряад Республикын хүн зоной энхэ тайбан байдал байгуулаха ба физическэ культура болон спорт хүгжөөхэ» гэхэн республикын программа оруулаха тухай асуудал хаража үзэхыень Залуушуулай хэрэгүүдэй, аяншалгын, физическэ культура болон спортын талаар Буряад Республикын гүрэнэй хороондо (С.В.Мантуров) даалгаха.

8. Северобайкальск хотын наркологическа диспансертэ методическа болон зүбшэлгын туһаламжа үзүүлхыень, тэрэниие медицинн түхээрэлгэ хэрэгсэлүүдээр хангаха асуудал хаража үзэхыень Буряад Республикын Элүүрье хамгаалгын министрствэдэ (В.В.Кожевников) даалгаха.

9. 2004 оной Буряад Республикын бюджетэй гүлэо бүридүүлхэдээ, хүүгэдэй бэеые элүүржүүлхэ «Надежда» гэжэ түбые барижа байлада Северобайкальск хотын нютагай өөһэдэн хүтэлбэрийн захиргаантай хамта мүнгэ нэмэхэ номололгы хараада абахыень Буряад Республикын Ажалай болон социальна хүгжэлтын министрствэдэ (С.Г.Ефимов) даалгаха.

10. Северобайкальск-Дабан гэжэ автомобилин харгы, Доодо-Биирэ гэжэ гол дээгүүр хүүргэ барилгын хүдэлмэрийн проект зохёохын тула 2004 ондо мүнгэ номолхыень Автомобилин харгинуудые хүтэлбэрилхэ талаар Буряад Республикын гүрэнэй хороондо (А.А.Фоменко) даалгаха.

11. Оёдолой фабрикийн байшангай дүүргэгдээгүй барилгы мэрэгжэлэй 19-дэхи училищин хуралсалай корпус болохоталаар проект зохёолгын хүдэлмэридэ мүнгэ номололгын асуудалые Буряад Республикын Экономическа хүгжэлтын болон гададын харилсаа холбооной министрствэдэ (Т.Г.Думнова) хамта шийдэхыень Буряад Республикын хуралсалай болон эрдэм ухаанай министрствэдэ (С.Д.Намсараев) даалгаха.

12. Тус Захиралты гүйсэдхэн бэлдүүлгын хойноһоо хинахыень Буряад Республикын Президентын Хиналтын хэлтэстэ (Н.М.Белоколов) даалгаха.

Буряад Республикын Президент-Правительствын Түрүүлэгшэ А.В.ПОТАПОВ.

2003 оной апрелин 29

№ 355-р

Хүнүүдэй олоороо суглардаг газарнуудта түймэрэй аюулгүй байдалые хангаха зорилготойгоор:

1. Хүнүүдэй олоороо суглардаг газарнуудта түймэрэй аюулгүй байдалые хангаха талаар хабсаргагдаһан хэмжээ ябуулгануудай түсэб баталха.

2. Хүнүүдэй олоороо суглардаг газарнуудта түймэрэй аюулгүй байдалые хангаха талаар хэмжээ ябуулгануудай түсэб бэлдүүлхэе эмхидхэхыень Граждан оборонын хэрэгүүдэй болон онсо байдалай талаар Буряад Республикын гүрэнэй хороонго (В.Э.Эглит), Буряад Республикын хуралсалай болон эрдэм ухаанай министрствэдэ (С.Д.Намсараев), Буряад Республикын Соёлой министрствэдэ (В.В.Прокопьев), Буряад Республикын Ажалай болон социальна хүгжэлтын министрствэдэ (С.Г.Ефимов), Буряад Республикын Элүүрье хамгаалгын министрствэдэ (В.В.Кожевников) хамта Буряад Республикын муниципална байгуулантануудай толгойлогшонорто дурадхаха.

3. Газарнуудай түймэр саралгын байдалые түсэбһөө гадуур шалгалгы 2003 оной майн 10 болотор эмхидхэхыень, галай аюулаа хамгаалалтые бэхижүүлхэ талаар тодорхой хэмжээ ябуулгануудые зохёохыень, тийхэдээ түймэр тухай мэдээ элүүржүүлгын ба мэдээсэл хэлгын автомат хэрэгсэлүүдэй, түймэр саралгын түрүүшын ээлжээнэй хэрэгсэлүүдэй бии байлада, тэдэнэй эбдэрхэй бэшэ байлада, хүнүүдые газаашань гаргалгын арга замуудай ямар байлада анхаралаа хандуулаха.

4. Хүнүүдэй олоороо суглардаг газарнуудта түймэр саралгы хангалгын асуудалнуудые гүрэнэй олоондо мэдээсэлнүүдые тараадаг хэрэгсэлүүдтэ харуулагы эмхидхэхэдэнь Буряад Республикын Президентын Мэдээсэлэй ба хэблэлэй хэлтэс (А.П.Капустин) Граждан оборонын хэрэгүүдэй болон онсо байдалай талаар Буряад Республикын гүрэнэй хороондо туһалха.

Буряад Республикын Президент-Правительствын Түрүүлэгшэ А.В.ПОТАПОВ.

Буряад Республикын Правительствын 2003 оной апрелин 29-нэй 355-р дугаарай Захиралтаар баталагһаа

Хүнүүдэй олоороо суглардаг газарнуудта түймэрэй аюулгүйе хангаха талаар хэмжээ ябуулгануудай түсэб

№№ п/п	Хэмжээ ябуулганууд	Болзор	Гүйсэдхэн бэлдүүлэгшэд
1	2	3	4
1.	Буряад Республикын хургуулида ороодүй хүүгэдэй, хуралсалай эмхи зургаануудай, социальна болон соёлой халбарин эмхи зургаануудай нэрэ тоолборинуудые бэлдэжэ, тэдэниие Россин МЧС-эй Түймэр саралгын гүрэнэй албанай Буряад Республикадахи хэлтэстэ дурадхаха	2003 оной апрелин 30 болотор	РБ-гэй Хуралсалай болон эрдэм ухаанай министрство, РБ-гэй Соёлой министрство, РБ-гэй Ажалай болон социальна хүгжэлтын министрство, РБ-гэй Элүүрье хамгаалгын министрство, Граждан оборонын хэрэгүүдэй болон онсо байдалай талаар РБ-гэй гүрэнэй хороон
2.	Түймэрэй болоходо, хүнүүдые газаашань гаргаха талаар ажал ябуулгын ба теоретическэ хэшээлнүүдые хургуулида ороодүй хүүгэдэй эмхи зургаануудта, социальна болон соёлой халбарин эмхи зургаануудта үнгэрэхэ (үдэрэй ба хүнийн сагы хараада абалсан)	һарадаа 1 дахин, кварталдаа 1 дахин	Муниципална байгуулантануудай толгойлогшонор, РБ-гэй Хуралсалай болон эрдэм ухаанай министрство, РБ-гэй Соёлой министрство, РБ-гэй Ажалай болон социальна хүгжэлтын министрство, РБ-гэй Элүүрье хамгаалгын министрство, Граждан оборонын хэрэгүүдэй болон онсо байдалай талаар РБ-гэй гүрэнэй хороон (зүбшэлхэнэй ёһоор)
3.	Капитальна номололгонуудай хэрэгтэй болоһон, 2004-2006 онуудта түймэр саралгын хэмжээ ябуулгануудай түсэб зохёохо	2003 оной июлийн 1 болотор	РБ-гэй Хуралсалай болон эрдэм ухаанай министрство, РБ-гэй Соёлой министрство, РБ-гэй Ажалай болон социальна хүгжэлтын министрство, РБ-гэй Элүүрье хамгаалгын министрство
4.	Түймэр саралгада, абаралгын хүдэлмэри ябуулагдаха хабаатай ушар байдалай тохёолдожо болохо байһые багсаамжалан тодорхойлохо. Иимэ газарнуудта сэрэгэй ябуулгануудые уридшалан түсэблэлгын ба түймэр саралгын гарнизонуудай тактическа арга боломжонуудые сэгнэхэнэй үндэһөөр сэрэгэй ябуулгануудые уридшалан түсэблэлгын саарһа дансануудта (түймэр саралгын түсэбүүд, карточканууд), түймэрһөө хамгаалгын гарнизонхой эмхидхэхүүдые нүүлгэжэ гаргалгын сагуудые (хүсэнүүд ба хэрэгсэлнүүдые элсүүлэн хабаадуулгын түсэбүүд) хараалхадаа, тийн түймэр сарахын ба аюул усалһаа аршалан абаралгын хүдэлмэри ябуулгын тула шухала хэрэгтэй хүсэнүүдые, хэрэгсэлнүүдые тааруулан табилгын сагы хороохо	2003 оной майн 15 болотор	Россин МЧС-эй Түймэр саралгын гүрэнэй албанай РБ-гэй хэлтэс (УГПС) (зүбшэлхэнэй ёһоор)
5.	Түймэрэй аюулгүй байдалай ба түймэрэй үедэ ябуулагдаха ажал ябуулгын хэмжээнүүд тухай забарин болон номолой материалнуудые (һануулганууд, брошоранууд, хууданууд, плакатууд) бэлдэжэ, иимэ газарнуудта тарааха	2003 оной майн 10 болотор	РБ-гэй Хуралсалай болон эрдэм ухаанай министрство, РБ-гэй Соёлой министрство, РБ-гэй Ажалай болон социальна хүгжэлтын министрство, РБ-гэй Элүүрье хамгаалгын министрство.

Буряад Республикын Президентын Захиралта

Буряад Республикын дэбисхэр дээрэ ажаһуудаг Россин Федерацийн эрхэтэдые 2003 оной апрель-июнь һарануудта сэрэгэй албанда таталгыг эмхидхэхэ тухай

Буряад Республикын Президентын
2003 оной апрелин 16-най 49-РП дугаарай,
Захиралтаар баталгана

**Республикын албанда таталгын
комиссийн гол бүридэл**

Егоров И.М. - Социальна халбарие хүгжөөхэ талаар Буряад Республикын Правительствын Түрүүлэгшын орлогшо, комиссийн түрүүлэгшэ;

Корпусов В.И. - Буряад Республикын сэрэгэй комиссар, комиссийн түрүүлэгшын орлогшо;

Щукина Т.И. - комиссийн секретарь;

Бадлуев А.И. - Буряад Республикын нуралсалай болон эрдэмэй министрэй нэгэдэхэ орлогшо;

Башкеева Д.Б. - Буряад Республикын гүрэнэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрлэгшэдэй профсоюзай рескомой түрүүлэгшэ;

Занданов А.О. - Буряад Республикын элүүрые хамгаалгын министрэй нэгэдэхэ орлогшо;

Зун Ю.В. - Буряад Республикын сэрэгэй комиссарай орлогшо - албанда таталгын 2-дохи таһагай дарга;

Коршунов А.И. - Буряад Республикын Президентын болон Правительствын Захиргаанай Хоёрдохи хэлтэсэй сэрэгэй албатад болон хасагуудай бүлгэмүүдтэй хүдэлмэри ябуулгын хэлтэсые даагша;

Мантуров С.В. - Залуушуулай хэрэгүүдэй, аяншалгын, физическэ культура болон спортын талаар Буряад республикын гүрэнэй хорооной түрүүлэгшэ;

Мошкин И.И. - Буряад Республикын ажалай болон социальна хүгжэлтын министрэй нэгэдэхэ орлогшо;

Степанов Л.А. - Буряад Республикын дотоодын хэрэгүүдэй министрэй орлогшо;

Черняев А.Е. - Буряад Республикын Сэрэгэй комиссаридадэй сэрэгэй-врачебнэ комиссийн дарга;

Ян М.А. - Улаан-Үдэ хотын Захиргаанай толгойлогшын орлогшо - Социальна политикын талаар хорооной түрүүлэгшэ (зүбшэһэнэй ёһоор).

Мэргэжэлтэ врачнууд:

Алексеев Е.В. - медицинн психолог;

Анцупова Л.В. - врач-невропатолог;

Бальжинмаев Б.П. - врач-хирург;

Гриф В.А. - врач-психиатр;

Дырауев Б.Р. - врач-терапевт;

Ламатханова Е.П. - врач-окулист;

Лубсанов Б.В. - врач-дерматовенеролог;

Твердохлебова И.А. - врач-нарколог;

Урбаев П.Е. - врач-стоматолог;

Харжеев В.И. - врач-отоларинголог.

**Республикын албанда таталгын
комиссийн халаанай бүридэл**

Переляев В.В. - Буряад Республикын Правительствын Түрүүлэгшын орлогшо - Буряад Республикын промышленностин, үйлэдбэрийн хамһабарийн ажаһуунуудай болон арга хэрэгсэлнүүдэй министр, комиссийн түрүүлэгшэ;

Кибальник И.А. - Буряад Республикын сэрэгэй комиссарай орлогшо, комиссийн түрүүлэгшын орлогшо;

Генкина Н.М. - комиссийн секретарь;

Бонев П.А. - Буряад Республикын нуралсалай болон эрдэм ухаанай министрствын дээдэ ба тусхай дунда нуралсалай таһагай дарга;

Емельянов В.И. - Буряад Республикын Президентын болон Правительствын Захиргаанай Хоёрдохи хэлтэсэй ахамд мэргэжэлтэ;

Михеев А.С. - элүүрые хамгаалгын министрэй орлогшо, Буряад Республикын Элүүрые хамгаалгын министрствын эхэ ба үхибүүе хамгаалгын хэлтэсэй дарга;

Неделин И.И. - ахалагша врач, Буряад Республикын Сэрэгэй комиссаридадэй сэрэгэй-врачебнэ комиссийн түрүүлэгшын орлогшо;

Тумуров Д.Г. - Улаан-Үдэ хотын Захиргаанай Социальна политикын талаар хорооной түрүүлэгшын орлогшо (зүбшэһэнэй ёһоор);

Хастаев Ю.В. - Буряад Республикын МВД-гэй ниитын аюулгүйе сахилгын милицийн даргын орлогшо.

Мэргэжэлтэ врачнууд:

Афанасьева Е.И. - врач-хирург;

Бражник Е.В. - врач-психиатр;

Власова О.М. - врач-окулист;

Макарова В.Н. - врач-отоларинголог;

Неделин И.И. - врач-невропатолог;

Орлова Т.С. - врач-стоматолог;

Суровец А.Н. - врач-терапевт;

Тудупова Т.И. - медицинн психолог;

Шевляков А.И. - врач-нарколог;

Щербакова Л.С. - врач-дерматовенеролог.

«Россин Федерацийн эрхэтэдые 2003 оной апрель-июнь һарануудта сэрэгэй албанда татаха тухай ба таталгын ёһоор сэрэгэй алба гаража байһан эрхэтэдые сэрэгэй албанһаа табиха тухай» Россин Федерацийн Президентын 2003 оной мартын 31-нэй 377-дохи дугаарай Зарлигыг бэелүүлэн, «Сэрэгэй уялга болон сэрэгэй албан тухай» Федеральна Хуулида үндэһэлэн:

1. Буряад Республикын дэбисхэр дээрэ ажаһуудаг, таталгын үдэр болотор 18 наһа гүйсэһэн, сүлөөлэгдэхэ гү, али таталгаһаа хойшолуулагдаха эрхэгүй гү, али эддэб ушар шалтагануудаар урда тээнэ татагдаагүй, хэрбээ таталгын болзор хүрэтэр 27 наһа хүрөөгүй, амгалан сагта алба хэхын тула энхэ элүүр эрэгтэй эрхэтэдые 2003 оной апрель-июнь һарануудта Россин Федерацийн Зэбсэгтэ Хүсэнуудтэ, бусад сэрэгүүдтэ болон сэрэгэй эмхидхэлүүдтэ сэрэгэй албанда татаха.

2. Эрхэтэдые сэрэгэй албанда таталгыг, аймагууд болон районуудай таталгын комиссионуудай хүдэлмэриг, тэдэнэй ажал ябуулгын хойноһоо хиналгыг, мүн таталгын комиссионуудай ябуулганууд тушаа сэрэгэй албанда татагдажа байһан эрхэтэдэй болон бусад нюурнуудай гомдолнуудыг хаража үзэлгыг хүтэлбэрлэхын тула республикын албанда таталгын комисси байгуулаха, тэрэнэй гол ба халаанай нюур тудалһан бүридэлнүүдыг баталха (хабсаргадана).

3. Буряад Республикын Элүүрые хамгаалгын министрствэдэ (В.В.Кожевников) даалгаха гэбэл:

3.1. Эрхэтэдэй медицинн харалга үнгэргэхын тула аймагууд болон районуудай медицинн комиссионуудыг мэргэжэл шадабаритай мэргэжэлтэ врачнуудаар, медицинн шухала хэрэгтэй түхээрэлгэнүүдээр хангаха, шухала мэргэжэлтэ врачнуудай дутадаһан аймагуудта Буряад Республикын Сэрэгэй комиссаридадэй захилаар республикын эмнэлгын бусад эмхи зургаануудһаа врачнуудыг эльгээхэ.

3.2. Медицинн комиссионуудай эльгээлтээр эрхэтэдые больницануудта, поликлиникэнүүдтэ, амбулаторинуудта оошорһоо гадуур шэнжэлгэ-

шалгалта гаралгыг эмхидхэхэ.

3.3. Медицинн комиссионуудай эльгээлтээр эрхэтэдэй медицинн нэмэлтэ шэнжэлгэ-шалгалтануудыг гарахын тула эмнэлгэ-һэргылэмжын эмхи зургаануудай удаадахи нэрэ тоолборинуудыг тодорхойлох:

Семашкын нэрэмжэтэ республиканска больница;

Хотын түргэн туһаламжын больница;

Хотын 4-дэхи больница (Авиазавадой нуурин);

Хотын 5-дахы больница (Мяханай комбинадай нуурин);

Хотын 2-дохи больница (Шэлэй завадой нуурин);

Улаан-Үдэ станцийн отделение больница;

Улаан-Үдэ хотын ба республикын аймагуудай, районуудай нюотагай медицинн нэгэдэлнүүд;

Республикын психоневрологическа диспансер;

Республикын наркологическа диспансер;

Республикын арһанай-венерологическа диспансер;

Республикын уушханай ханяда аргалдаг диспансер;

Республикын онкологическа диспансер;

Республикын эндокринологическа диспансер;

«Республикын хүүгэдэй больница» гэжэ ГУЗ.

3.4. Медицинн комиссионуудай эльгээлтээр эрхэтэдые медицинн нэмэлтэ шэнжэлгэ-шалгалта гаралгын хойноһоо хинахыг Буряад Республикын элүүрые хамгаалгын министрэй нэгэдэхэ орлогшо А.О.Зандановта даалгаха.

4. Буряад Республикын Сэрэгэй комиссаридад (В.И.Корпусов), Буряад Республикын Элүүрые хамгаалгын министрствэдэ (В.В.Кожевников), Улаан-Үдэ станцийн отделение больницын ахамд врач Е.А.Семенишевада дурадхаха гэбэл:

4.1. Албанда татагдашадые медицинн талаһаа гэршэлэгдэ хабаадуулан мэргэжэлтэ врачнуудтай инструкторско-методическа хоёр үдэрэй сбор эмхидхэхэ.

4.2. Сэрэгэй албанда татагдаһан, тэдэниие албанай газарта эльгээхын урда тээ, мүн бэынгээ элүүрэй байдлаар сэрэгэй албанда таталгаһаа хойшолуулагдаһан гү, али сүлөөлэгдэһэн эрхэтэдые медицинн хиналта-шалгалтын гэршэлэгдэ гарахын тула Буряад Республикын Сэрэгэй комиссаридадэй сэрэгэй-врачебнэ штатна комиссийе элүүлэн хабаадуулаха, Буряад Республикын Сэрэгэй комиссаридадэй захилай ёһоор

республикын сугларалгын пунктда хүдэлхын тула шухала хэрэгтэй зэр зэмсэгүүд болон медицинн түхээрэлгэ хэрэгсэлнүүдтэй мэргэжэлтэ врачнуудыг, дунда мэргэжэлтэй медицинн хүдэлмэрлэгшэдыг нэмэжэ эльгээхэ.

5. Республикын албанда таталгын комиссийн саг үргэлжын хүдэлмэри хангахын тула татагдашадые медицинн шалгалта гаралгыг гэршэлэгдэ, аймагууд болон районуудай албанда таталгын комиссида (РПК) дуудагдаһан эрхэтэдые абаашахын, Буряад Республикын албанда таталгын пунктда татагдашадые эльгээхын тула мүнгэнэй гаргашануудыг «Сэрэгэй уялга болон сэрэгэй албан тухай» Федеральна Хуули бэелүүлгэдэ хабаатай «гаргашануудыг хомололгын гурим тухай» Россин Федерацийн Правительствын 2001 оной мартын 3-най 157-дохи дугаарай Тогтоолтой зохиладуулан хомолох.

6. Эрхэтэдые сэрэгэй албанда таталгада хабаатай хэмжээ ябуулгануудыг гүйсэддүүрэнээр бэелүүлхыг Буряад Республикын муниципальна байгуулануудай толгойлогшонорто дурадхаха.

7. Буряад Республикын Дотоодын хэрэгүүдэй министрствэдэ (М.В.Цукрук) дурадхаха гэбэл:

7.1. Сэрэгэй уялгыг гүйсэдхэн бэелүүлгэнээ зугадаһан эрхэтэдые бэдэрхэ, сэрэгэй албанда таталгада хабаатай хэмжээ ябуулгануудта тэдэнэй ерэлгыг хангаха талаар Буряад Республикын сэрэгэй комиссариадуудта туһаламжа үзүүлэхэ.

7.2. Аймагууд болон районуудай, республикын албанда таталгын пунктнуудта ниитын гурим сахиха.

8. Тус Захиралтыг гүйсэдхэн бэелүүлгын хойноһоо хинахыг Социальна халбарие хүгжөөхэ талаар Буряад Республикын Правительствын Түрүүлэгшын орлогшо, республикын албанда таталгын комиссийн түрүүлэгшэ И.М.Егоровто даалгаад, эрхэтэдые сэрэгэй албанда таталгын дүнгүүд тухай Буряад Республикын сэрэгэй комиссартай хамта 2003 оной июлиин 15 болотор Буряад Республикын Президентдэ мэдээсэхыг дурадхаха.

9. Тус Захиралта хуулиаар толимодоһон үдэрһөө хүсэндөө орохо.

Буряад Республикын Президент А.В.ПОТАПОВ.

Улаан-Үдэ хото,
Правительствын байшан.
2003 оной апрелин 16.
№ 49-РП.

Эмхидхэн байгуулагшад - Буряад Республикын Президент, Арадай Хурал болон Правительство

Генеральна директор - ахамд редактор А.А.АНГАРХАЕВ.
Редактор Г.Х.ДАШЕЕВА.

РЕДАКЦИОННО КОЛЛЕГИ: И.М.ЕГОРОВ, И.Б.ДАГБАЕВ (Буряад Республикын Правительство), Ф.П.БОТОВА, Ц.Э.ДОРЖИЕВ (Буряад Республикын Арадай Хурал), Н.Д.НАМСАРАЕВ (генеральна директорэй 1-дэхи орлогшо - ахамд редакторай орлогшо), Т.В.САМБЯЛОВА (секретариадыг хүтэлбэрлэгшэ-генеральна директорэй орлогшо), Д.Б.ГУРОДАРМАЕВА (редакторай орлогшо), Д.Д.ЭРДЫНИЕВА (харюусалгата секретарь); таһагуудыг даагшад: В.Г.ГОМБОЕВА, Н.Д.БАДАМРИНЧИНОВ, Б.В.БАЛДАНОВ, А.А.ФАДЕЕВА, В.Д.ДАМДИНОВА, Б.В.ГЫНДЫНЦЫРЕНОВ.

Манай адрес:
670000, Улаан-Үдэ хото,
Каландаришвилиин үйлсэ, 23,
Хэблэлтэй байшан
"Буряад үнэн".
E-mail:
unen@mail.ru

Газетэ хэблэлэй 1
хуудан хэмжээтэй.
Индекс 50901.
Хамтын хэблэг - 60000.
Хэблэлдэ
тушаагдаһан саг - 17.00.

"Республиканска типографи" гэхэн
АО-до газетэ 3360
хэблэгээр хэблэгдэ.
Директорэйнь телефон: 21-40-45.

Б-0079-дэхи номертойгоор
бүридхэлдэ абтанхай.

Хэблэлтэй байшанай телефонууд: генеральна директорэй-ахамд редакторай - 21-50-96, приёмнын - 21-54-54 (факс), ген. директорэй 1-дэхи орлогшо - ахамд редакторай орлогшын - 21-68-08, ахамд редакторай орлогшонорой - 21-64-36, 21-33-61, секретариадай - 21-50-52; таһагууд: экономикын болон политикын - 21-63-86; соёлой болон түүхын - 21-60-21; «Морин хуур», «Вершины» журналуудай, «Буряад Республикын Хуулига шийдхэбэрлэнүүдэй суглуулбарин» редакци - 21-55-97; залуушуулай, оюутай ажабайдалай болон олонийтын хүдэлмэрийн, «Одон» журналай редакци - 21-54-93; мэдээсэлэй - 21-67-81, спортын - 21-54-93, рекламн - 21-62-62, коммерческэ ажалай - 21-55-97, компьютерна түбэй - 21-66-76, бухгалтерин - 21-23-67.

Редакцига ороһон материалнууд
шүүмжэлэгдэгдэггүй, мүн авторнууд-
тань бусааргадэггүй.

Тоонуудай, бодого баримтануудай, хүнэй, нюотагай нэрэнүүдэй
бэшэлгыг хазгайруулаһан ушарта авторнуудын харюусалгатай.
Редакциин ханамжа авторайхитай адли бэшэ байжа мага.